

לשימוש משרדי

מבחן בעברית לכיתות ח' נוסח א'

שם התלמיד/ה

כיתה

שם ביה"ס

יישוב

קראו בעיון את כל הקטעים וענו בתשומת לב על כל השאלות.
בדקו שוב את תשובותיכם לפני מסירת המבחן.

לרשותכם שעה וחצי.

בהצלחה !

פרק 1

קראו את הקטע וענו על השאלות שאחריו.

קטן, נייד וכותב בחלל: 400 שנה לאחר שנוצר, הביקוש לעיפרון רק גובר

על פי כתבה מאת ג'ון שמידט, "הארץ", 10 במרס 2003

- (1) לעיפרון, "מערכת עיבוד התמלילים והגרפיקה" העתיקה בעולם, אין זיכרון ואין אפשרות לבדוק את האיות. הוא זקוק לתחזוקה שוטפת, אי-אפשר לשדרג אותו ואין לו חיבור לאינטרנט. למרות זאת, אנשים בכל העולם ממשיכים להשתמש בו, והביקוש לו עדיין גדול.
- (5) מתברר שאפילו הטכנולוגיה המתקדמת לא הצליחה לדחוק את עפרונות העץ. למעשה, היקף הייצור של העיפרון הפשוט - שנמצא בשימוש כבר יותר מ-400 שנים - רק גדל, ועומד כיום על כ-15 מיליארד יחידות בשנה. לפי נתוני ההתאחדות האירופית של יצרני כלי הכתיבה, ייצור העפרונות באירופה עלה בין השנים 2001-2000 ב-12%. הביקוש לעפרונות במדינות המתפתחות גדל במידה רבה עוד יותר.
- (10) "תמיד שואלים אותנו כיצד העיפרון מצדיק את קיומו כשיש מוצרים כל כך אופנתיים דוגמת עטים דיגיטליים ומחשבי כף יד", אומר מנפרד מלר, מנהל ההתאחדות האירופית של יצרני כלי הכתיבה. לדבריו, הסיבות לכך ברורות: העיפרון הוא מכשיר הכתיבה הזול ביותר; הוא לעולם לא מתקלקל או מתייבש; אפשר להשתמש בו בחלל, מתחת למים ובכל מקום אחר, ונלווה אליו רק כלי עזר טכני אחד - המחודד.
- (15) "לפני 20 שנה הייתי מודאג ממה שיקרה לעיפרון", אומר מנכ"ל החברה הגדולה בעולם לייצור עפרונות. "אילו הקשבתי לפני 20 שנה ליועצים שדיברו על כתיבה באמצעות מחשבים ובדרכים אחרות, הייתי פושט את הרגל". חברה זו מייצרת עפרונות כבר שמונה דורות. היא הייתה החברה הראשונה שייצרה עיפרון בעל שש צלעות, שאינו מתגלגל מהשולחן. החברה, המפעילה 15 בתי חרושת ברחבי העולם, מעסיקה כ-5,000 עובדים, ושמה מוטבע על 1.8 מיליארד עפרונות בשנה. בשנתיים האחרונות גדלה תפוקת החברה כפליים, במידה רבה בזכות טכנולוגיה מהפכנית לייצור עפרונות עץ. הפעם האחרונה שבה הפסידה החברה הייתה בשנות ה-70, כשמחשבי הכיס הופיעו בשוק.
- (20) לדברי המנכ"ל, מי שסייעו להשיב לעיפרון את הפופולריות שלו בשנות ה-80 היו ארגונים העוסקים באיכות הסביבה. אלה הטיפו לשימוש בעיפרון, המכיל בעיקר עץ וגרפיט - שהם חומרים מתכלים - ולכן בהשוואה לכלי הכתיבה האחרים הוא נחשב ידידותי לסביבה.
- (25) (30)

ואולם, לא רק הארגונים הירוקים אימצו את העיפרון. גם תנועות אחרות המתנגדות לשימוש מופרז בטכנולוגיה רואות בו סמל למאבקן. "השימוש בעיפרון הוא פשוט", אומר מייסד אחת התנועות האלה. "אין צורך בחשמל, הוא זול, וכשאתה כותב בכתב ידך, הדבר הופך לחותמת של זהותך. זאת שלא כמו המחשב, המצמצם את כולנו לכמה פונטים. נוסף על כך, אפשר לקחת אותו לכל מקום". (35)

גם דאג מרטין, עורך עלון החדשות של האגודה האמריקנית של אספני העפרונות, המפעיל שני אתרי אינטרנט המוקדשים לעפרונות, אינו מחבב את השימוש במחשב לשם כתיבה. "מחשבי כף יד אינם טובים באותה מידה כמו העיפרון לכתיבת הערות", הוא טוען. (40)

שאלות:

1. איזה מהמשפטים הבאים מתאר בצורה הטובה ביותר את הכתוב בשורות 1-4?

- (1) על אף חסרונותיו של העיפרון אנשים מרבים לכתוב בו.
- (2) על אף יתרונותיו של העיפרון אנשים ממעטים לכתוב בו.
- (3) בזכות יתרונותיו של העיפרון אנשים מרבים לכתוב בו.
- (4) בגלל חסרונותיו של העיפרון אנשים ממעטים לכתוב בו.

2. איזה מהאמצעים הבאים מוזכר בקטע כתחליף אפשרי לעיפרון?

- (1) חותמת
- (2) חיבור לאינטרנט
- (3) עץ וגרפיט
- (4) עט דיגיטלי

3. בשורות 23-24 כתוב: "בשנתיים האחרונות גדלה תפוקת החברה כפליים". הכוונה היא -

- (1) שכמות העפרונות שהחברה ייצרה הוכפלה
- (2) שמספר העובדים בחברה הוכפל
- (3) שהחברה הכפילה את מספר בתי החרושת שברשותה
- (4) שהחברה החלה לייצר מוצרים נוספים

המשיכו לעמוד הבא ←

4. בשורה 28 כתוב: "אלה הטיפו לשימוש בעיפרון".
ממשפט זה אפשר להסיק כי הארגונים העוסקים באיכות הסביבה -

- (1) התנגדו לשימוש בעיפרון
- (2) החלו להשתמש בעפרונות
- (3) תמכו בשימוש בעיפרון
- (4) חדלו להשתמש בעפרונות

5. איזה מהמשפטים הבאים מציג את עיקר תוכנו של הקטע?

- (1) ארגונים העוסקים באיכות הסביבה מתנגדים לשימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים.
- (2) כיום קיימת טכנולוגיה מתקדמת היכולה להחליף את העיפרון הפשוט.
- (3) העיפרון הוא מערכת עיבוד התמלילים והגרפיקה העתיקה בעולם.
- (4) על אף פיתוחם של אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, השימוש בעיפרון הפשוט הולך וגדל.

6. ציינו 3 יתרונות ו-3 חסרונות של העיפרון, המוזכרים בקטע.

א. יתרונות:

ב. חסרונות:

7. ליד כל משפט סמנו אם הוא מציג עובדה או דעה.

- א. לעיפרון אין זיכרון ואין לו אפשרות לבדוק את האיות. עובדה / דעה
- ב. ארגונים העוסקים באיכות הסביבה הטיפו לשימוש בעיפרון. עובדה / דעה
- ג. מחשבי כף יד אינם טובים כמו העיפרון לכתיבת הערות. עובדה / דעה

8. מה מציינות המרכאות בשורה 1?

- (1) שהכתוב בתוך המרכאות הוא הערה לא חשובה ביותר
- (2) שהכתוב בתוך המרכאות אינו באמת מערכת עיבוד תמלילים וגרפיקה
- (3) שהכתוב בתוך המרכאות הוא שם של חברת העפרונות העתיקה בעולם
- (4) שהכתוב בתוך המרכאות הוא ציטוט מדבריו של כותב הקטע

המשיכו לעמוד הבא ←

פרק 2

לפניכם דפי הפתיחה מתוך מדריך טיולים. קראו אותם וענו על השאלות שאחריהם.

תוכן העיניים

הכרמל ומישור החוף

122	מפות דרכים אזוריות
124	מסלולי טיול
146	טעים בטבע - אתרי פיקניק
152	לינות ואירוח כפרי
153	אטרקציות ואתרי בילוי
155	מסעדות ופונדקים
156	דף מידע אזורי

הגליל העליון ורמת הגולן

6	מפות דרכים אזוריות
8	מסלולי טיול
30	טעים בטבע - אתרי פיקניק
36	לינות ואירוח כפרי
43	אטרקציות ואתרי בילוי
46	מסעדות ופונדקים
48	דף מידע אזורי

הרי יהודה וירושלים

158	מפות דרכים אזוריות
160	מסלולי טיול
182	טעים בטבע - אתרי פיקניק
188	לינות ואירוח כפרי
189	אטרקציות ואתרי בילוי
191	מסעדות ופונדקים
192	דף מידע אזורי

מערב הגליל והגליל התחתון

50	מפות דרכים אזוריות
52	מסלולי טיול
74	טעים בטבע - אתרי פיקניק
78	לינות ואירוח כפרי
82	אטרקציות ואתרי בילוי
83	מסעדות ופונדקים
84	דף מידע אזורי

מדבר יהודה, הנגב וחבל אילות

194	מפות דרכים אזוריות
200	מסלולי טיול
218	טעים בטבע - אתרי פיקניק
222	לינות ואירוח כפרי
224	אטרקציות ואתרי בילוי
227	מסעדות ופונדקים
228	דף מידע אזורי

סובב כנרת והעמקים

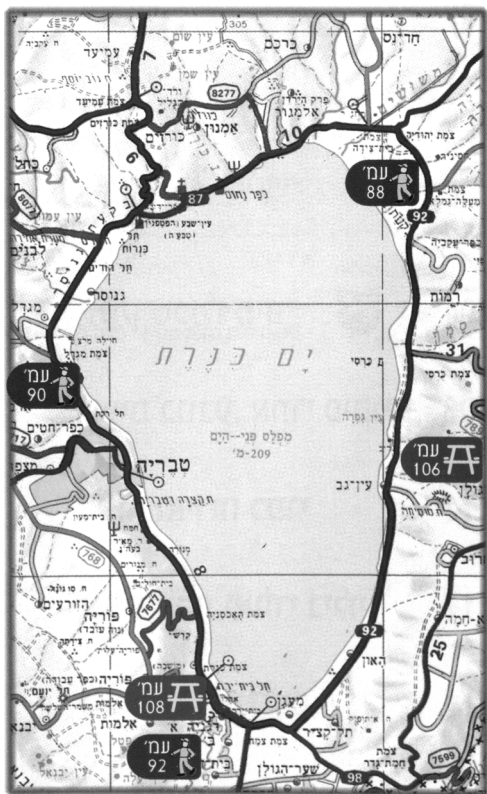
86	מפות דרכים אזוריות
88	מסלולי טיול
106	טעים בטבע - אתרי פיקניק
112	לינות ואירוח כפרי
117	אטרקציות ואתרי בילוי
119	מסעדות ופונדקים
120	דף מידע אזורי

כללים לשימוש במדריך

במדריך הטיולים שלפניכם הצעות למסלולי טיול משפחתיים ולפיקניקים ברחבי ישראל. מסלולי הטיול שנבחרו מדורגים על פי רמות הקושי האלה:

- בקלות מסלולי נסיעה, מסלולים עירוניים ומסלולים להליכה קלה
- בקצת מאמץ מסלולים להליכה של יותר משעה
- למיטיב'י לכת מסלולי הליכה משפחתיים המצריכים מאמץ

המדריך מחולק לשישה פרקים, לפי שישה אזורים.

מפת סובב כנרת

בראשית כל פרק מופיעות מפות דרכים מפורטות בקנה מידה 1:250,000. על גבי המפות, הסימן מצביע על מיקומו של אחד ממסלולי הטיול המוצעים בהמשך, ועל מספר העמוד שבו תוכלו למצוא את המידע על אודותיו. הסימן מצביע על מיקומו של אחד מאתרי הפיקניקים המומלצים ועל מספר העמוד שבו מופיע תיאורו. ראו דוגמה במפת סובב כנרת.

בסוף כל פרק - מידע מפורט על אתרי התיירות באזור שבו אתם נמצאים, לפי החלוקה הבאה: אירוח כפרי, אטרקציות ואתרי בילוי, מסעדות.

שאלות:

1. אם תדפדפו במדריך הטיולים ותגיעו לעמוד 108, מה תמצאו בו?

- (1) הצעה למסלול טיולים באזור סובב כנרת
- (2) תיאור של אתרי פיקניקים באזור סובב כנרת
- (3) מפת דרכים אזורית
- (4) אי-אפשר לדעת על פי הקטע

2. משפחת ישראלי מתכוננת לחגוג את יום הולדתם של התאומים שירה ודניאל. שירה רוצה לעשות פיקניק בטבע. דניאל רוצה שהחגיגה תהיה באזור הכרמל. שירה ודניאל ימצאו הצעות לחגיגה שתספק את רצונות שניהם יחד בעמודים האלה:

מעמוד _____ עד עמוד _____

3. לשם מה מופיע הסימן בדף הכללים לשימוש במדריך?

- (1) כדי לציין שבעמוד 23 יש תיאור של אתר פיקניקים מומלץ
- (2) כדי להפנות למסלול הטיול שבעמוד 23
- (3) כדי להפנות לאתר פיקניקים מומלץ באזור סובב כנרת והעמקים
- (4) כדי להסביר איך אפשר למצוא את המיקום של אתרי פיקניקים ואת התיאור שלהם

4. ליד כל משפט סמנו אם המידע הנתון בו מופיע בתוכן העניינים, בכללים לשימוש במדריך, או בשניהם.

א. המידע: **מסלולי הטיולים הם בעלי רמות קושי שונות.**
מידע זה מופיע -

בתוכן העניינים / בכללים לשימוש במדריך / גם בתוכן וגם בכללים

ב. המידע: **המדריך מחולק לשישה פרקים, לפי שישה אזורים.**
מידע זה מופיע -

בתוכן העניינים / בכללים לשימוש במדריך / גם בתוכן וגם בכללים

ג. המידע: **בראשית כל פרק מופיעות מפות דרכים.**
מידע זה מופיע -

בתוכן העניינים / בכללים לשימוש במדריך / גם בתוכן וגם בכללים

ד. המידע: **בסוף כל פרק יש דף מידע אזורי.**
מידע זה מופיע -

בתוכן העניינים / בכללים לשימוש במדריך / גם בתוכן וגם בכללים

5. בדף הכללים לשימוש במדריך כתוב -

"מסלולי הטיול שנבחרו מדורגים על פי רמות הקושי האלה:"
מה תפקיד הנקודתיים שבסוף המשפט הזה?

- (1) לציין שבהמשך יש סיכום של מה שנאמר קודם לכן
- (2) לציין שהמשפט מסתיים
- (3) לציין שבהמשך יש פירוט של רמות הקושי
- (4) לציין שבהמשך יש שמות של מסלולי טיול

המשיכו לעמוד הבא ←

פרק 3

קראו את הקטע וענו על השאלות שאחריו.

ילד כבוי מול מסך דולק

על פי כתבה מאת מולי אפשטיין, "הארץ", 26 במאי 2003

(1) "ילד סינתטי כבוי מול מסך שדולק
מסתכל אל הרחוב איך הוא ריק
כבר שכחנו איך לשחק"

(5) כך מתואר בשיר "סוף העולם" כיצד נהפך מגרש המשחקים רוחש הפעילויות של פעם למגרש שגודלו כמה עשרות סנטימטרים רבועים, ואשר בו מתנהלים משחקיהם הווירטואליים של ילדי שנות האלפיים.

(10) מילות השיר ממחישות את התמורות שחלו בהרגלי הפעילות הגופנית של הילדים. רבים בוודאי זוכרים את ימי החופש הגדול של פעם. מעט מכוניות בכבישים, המוני ילדים משחקים משחקי רחוב תוססים, וראשיהן של האמהות משתרבים מן המרפסות בזעקה המפורסמת: "תעלה הביתה, כבר מאוחר ועוד לא אכלת ארוחת ערב". ואילו היום, את מקומן של קריאות התחינה "לעלות הביתה" החליפה הבקשה: "אולי תצא כבר מהבית?". דוגמה זו מאפינת את מה שהתרחש במשך העשורים האחרונים והוביל לתופעה המדאיגה: הילדים של היום שמנים הרבה יותר ופעילים הרבה פחות מהילדים של פעם. (15)

משקלו הממוצע של ילד בעולם המערבי עלה במידה ניכרת ב-20 השנים האחרונות. כדי לנסות להסביר מדוע נוספו קילוגרמים רבים כל כך לילדים ולמתבגרים הצעירים, חשוב להבין מה הרגלי התזונה והרגלי הפעילות הגופנית של הצעירים כיום. מתברר כי 84% מהילדים אוכלים כמות שומן גבוהה בהרבה מהמומלץ לגילם. 51% מהילדים אוכלים פחות ממנת פרי אחת ביום, ואילו הצריכה המומלצת היא 5 יחידות פרי ביום. (20)

אם מצרפים לכך את העובדה שהילדים פעילים פחות מבעבר, אפשר להבין מדוע מגפת ההשמנה, בעיית הבריאות הנפוצה ביותר בעולם המערבי, כבר אינה נחלתם של המבוגרים בלבד.

(25) ילד אמריקני מבצע כיום בממוצע פחות מ-15 דקות של פעילות גופנית נמרצת ביום ורק 43 דקות של פעילות גופנית קלה-מתונה. משך הזמן המוקדש לצפייה בטלוויזיה בעידן הרב-ערוצי הוא 17 שעות בשבוע. אליהן נוספות השעות המוקדשות למשחקי מחשב ולמשחקי וידאו.

(30) כדי להבין עד כמה הנתונים מדאיגים, חשוב לדעת מה המשמעות הבריאותית של הירידה ברמת הפעילות הגופנית מחד גיסא ושל ההשמנה מאידך גיסא. על פי רשויות הבריאות, היעדר פעילות גופנית קשור בהתפתחותן של 17 מחלות כרוניות שונות, בהן השמנה, דום נשימה בשינה ואסתמה. מתברר כי אצל 60% מהילדים השמנים בני 5-10 הופיע לפחות גורם סיכון אחד למחלת לב. ילדים לא פעילים, בהשוואה לילדים פעילים מבחינה גופנית, משקלם גבוה יותר, הם בעלי לחץ דם גבוה יותר, ובדמם ריכוז נמוך יותר של הכולסטרול "הטוב". (35)

הפתרון הטוב ביותר להתמודדות עם הבעיה הוא שינוי אורח החיים של המשפחה כולה. יש לתת את הדעת לצריכת מזון בריא, ובמקביל יש לעודד את העיסוק בפעילות גופנית. חשוב לעודד את הילד להשתתף בחוגי ספורט, ונוסף על כך יש ליצור הזדמנויות רבות לשרוף יותר קלוריות ביום באמצעות העיסוק בפעילות גופנית. דרך מצוינת "לצבור" פעילות גופנית היא לרכוב על אופניים או ללכת ברגל לבית הספר, במקום לנסוע עם ההורים. מומלץ גם ליזום פעילויות משפחתיות משותפות הכרוכות בפעילות גופנית, כגון צעידה משותפת, טיול אופניים או משחקי נופש בחיק הטבע. (40)

שאלות:

1. מהו המגרש שגודלו כמה עשרות סנטימטרים רבועים, המוזכר בשורה 5?

2. על פי הקטע, הילדים של שנות ה-2000 שונים מן הילדים של פעם. במה הם שונים אלה מאלה? ציינו שני הבדלים.

3. בשורה 27 כתוב "אליהן". הכוונה היא: אל -

- (1) הדקות המוקדשות לפעילות גופנית נמרצת
- (2) השעות המוקדשות לצפייה בטלוויזיה
- (3) הדקות המוקדשות לפעילות גופנית קלה-מתונה
- (4) השעות המוקדשות למשחקי מחשב ולמשחקי וידאו

← המשיכו לעמוד הבא

4. מה פירוש הביטוי "לתת את הדעת" (שורה 38)?

- (1) להעדיף
- (2) לגרום
- (3) לעודד
- (4) לשים לב

5. ליד כל משפט סמנו אם הוא נכון או לא נכון.

- א. **מחבר הקטע** מביע ביקורת שלילית על אורח חייהם של הילדים בשנות ה-2000. נכון / לא נכון
- ב. **מחבר השיר** שבקטע מביע ביקורת שלילית על אורח חייהם של הילדים בשנות ה-2000. נכון / לא נכון
- ג. על פי הקטע, **האמהות** מביעות ביקורת שלילית על אורח חייהם של הילדים בשנות ה-2000. נכון / לא נכון

6. בקטע מופיעות המילים:

שומן (שורה 19), **השמנה** (שורה 23), **שמנים** (שורה 33).
מה משותף לשלוש המילים?

- (1) שלושתן בצורת זכר
- (2) שלושתן שמות תואר
- (3) שלושתן בצורת רבים
- (4) שלושתן מאותו שורש

המשך המבחן בעמוד הבא.
הפכו דף והמשיכו במבחן.

2"3'N

תל"ס"ז